SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1857. **Zondag 9 Augustus** **N°. 32.**

☰ **CONCORDIA**, VERGADERING in de 1.·. of 1°. gr.·. op Maandag den 10 Augustus, e. k. des **avonds ten 7 ure** *precies*. **(INSTRUCTIE.)**

[10696]

PARAMARIBO, 8 AUGUSTUS 1857.

Door de opname van het volgende artikel van een der hoofd-organen in het moederland, wenschen wij onzen lezers bekend te maken, hoedanig over de kolonisatie der Overzeesche bezittingen aldaar geoordeeld wordt.

Amsterdam, 20 *Junij*. In den loop der vorige maand werd door een aantal personen, die het voornemen hadden opgevat om Nederland met der woon te verlaten, ten einde elders, onder meer gunstige omstandigheden, door arbeidzaamheid in het onderhoud van zich en hunne gezinnen te voorzien, een aan Z. M. den Koning gerigt adres geteekend, waarbij zij met verwijzing naar het bekende adres van den Heer F. H. van Vlissingen c. s. hunnen wensch te kennen gaven om, ter bereiking van hun doel, zich onder bescherming der Regering te mogen vestigen op eene der Nederlandsche bezittingen in Oost-Indie en bepaaldelijk op het eiland Boeroe, met bereidverklaring om buiten subsidie van rijkswege de kosten van overtogt en vestiging te bestrijden indien de Regering mogt kunnen goedvinden te voorzien in de noodzakelijke uitgaven ter bescherming van de kolonisten, ter handhaving van orde en veiligheid, gemeentelijke inrigting, enz., welke naar de meening der verzoekers later door de heffing eener matige grondbelasting en regt van in- en uitvoer konden vergoed worden; ten slotte werd door de onderteekenaars eerbiedig aangedrongen op eene spoedige beslissing, die door den aard der zaak gevorderd scheen te worden. Men zal zich herinneren, dat in het verzoek der Heeren van Vlissingen c. s. van 15 April jl. op het min wenschelijke van vertraging in eene beslissing werd gewezen en dat in de brochure van den Heer J. J. Hasselman, oud-resident van Djocjocarta, houdende *eenige bedenkingen omtrent kolonisatie* ten opzigte van het door hem mede onderteekende adres gezegd wordt: *Wenscht het gouvernement de kolonisatie niet, of slechts schoorvoetend, dan zullen de bezwaren toenemen en steeds zwaarwigtiger worden.* Wij verheugden ons destijds er te kunnen bijvoegen, dat tot toen uit niets gebleken was, dat het gouvernement de kolonisatie *niet* of *slechts schoorvoetend* wenschen zou, en meenden, dat het tegendeel weldra uit het antwoord des Konings op het ingediende adres zou blijken. Het koninklijk besluit, gisteren door ons medegedeeld, leerde ons, dat wij bij onze meening, de zucht der tegenwoordige regering om zelfs de meest spoed vereischende onderwerpen aan het onderzoek van speciale commissien over te laten, hebben over het hoofd gezien. Immers met het oog op zoo vele allergewigtigste rapporten door vroegere commissien uitgebragt en sedert jaren begraven in het stof der loketten van de onderscheidene ministerien, komt het ons voor, dat de adressanten, die het voornemen hebben om, ter vestiging eener kolonie, het vaderland te verlaten, de uitvoering van dat voornemen wel onbepaald kunnen uitstellen, indien zij wachten willen tot dat de, na twee maanden toevens, benoemde commissie met haar rapport gereed en de beslissing des Konings daarop gevolgd zal zijn. De benoeming dezer commissie regtvaardigt in ons oog de vrees van den Heer Hasselman en billijkt zijn gevoelen, dat de uitvoering van het plan tot kolonisatie tot eene gunstiger gelegenheid moet uitgesteld worden.

Men schrijft uit Londen:

De crinoline is eene parlements kwestie geworden M[illegible]oord [illegible] elf In de zitting van het Huis der [illegible] Vrijdag heeft de Heer G. Dundas [illegible] der regering gevestigd op de moeijelijkheid, welke de bij Harer Majesteits receptien op het paleis van S.t James verschijnende dames ondervinden, doordien de kamers van dat paleis in geenen deele geschikt zijn voor hun in- en uitgaan. Sir B. Hall maakte de opmerking, dat men niet genoeg zeggen konde van al hetgeen de dames te lijden hebben, die de officiele receptien van H. M. moeten bijwonen. Eertijds, toen niet meer dan 100 of 200 personen verschenen, waren de opartementen ruim genoeg, maar tegenwoordig komen er meer dan 1000 en dikwerf 1200 of 1400. In vroegeren tijd hadden de kleederen der dames grooten omvang, doch tegenwoordig is deze oneindig grooter. Dientengevolge heeft H. M., dat onaangename gevoelende, van de positie der op receptien in het paleis van St. James verschijnende dames, aan sir B. Hall last gegeven, om op het paleis van Buckingham alle noodige inrigtingen ter voorziening in deze ongelegenheid tot stand te brengen. Lord J. Manners wenschte te weten, of het gouvernement voornemens was, zonder dat het noodig ware aan de kamer een crediet aan te vragen, de verlangde veranderingen te bewerkstelligen. Sir B. Hall antwoordde, dat de plannen nog niet gereed waren en dat geene uitgaven zouden worden gedaan, zonder eerst de kamer geraadpleegd te hebben. Daarbij is de kwestie voor het oogenblik gebleven.

De Braziliaansche kamers zijn den 3den Mei door den keizer geopend. In de bij die gelegenheid uitgesprokene rede gewaagt de keizer onder anderen van de kwestie der kolonisatie, zoo als dan ook door de regering reeds onderscheidene maatregelen tot bevordering der immigratie genomen waren. Z. M. geeft thans als zijn gevoelen te kennen, dat het beste middel, om werkzame en eerlijke landbouwers in het land te bekomen, bestaat in eene doelmatige regeling der burgerlijke regten van hen, die eene andere godsdienst belijden dan de Roomsche-Katholijke. Tot dat doel zullen aan de wetgevende magt de noodige maatregelen voorgesteld worden. De financiele gesteldheid des lands is, volgens de troonrede, gunstig, zoodat het mogelijk zal zijn de opcenten op de uitvoerregten, die in der tijd verordend zijn uit vrees, dat de oogst niet voldoende zijn mogt, òf op te heffen, òf ten behoeve van den landbouw aan te wenden. De ministeriele crisis, die reeds vóór de opening der kamers bestaan had, is geëindigd met de aftreding van het kabinet. Aan het hoofd van het nieuwe ministerie staat de markies d'Olinda, die tijdens de minderjarigheid van Pedro II regent geweest is.

INGEZONDEN.

Aan den Heer Redacteur van het Surinaamsch Weekblad.

Paramaribo 7 Augustus 1857.

De buitengewoon groote belangstelling van de zijde van het publiek in de voor deze Kolonie gewigtige regtsvraag, ten aanzien van de *getuigenis van slaven onder eede*, waaromtrent de beslissing van het Geregtshof door mij in Uw vorig nommer is geplaatst, maakt 't mij ten aangenamen pligt, om ook het *na* die beslissing, in tegenovergestelden zin gewezen Vonnis van het Collegie van Kleine-Zaken door den druk meer algemeen bekend te maken.

Ik verzoek U daarom aan hetzelve insgelijks eene plaats in Uw blad in te ruimen, opdat alle belanghebbenden, en elk onbevooroordeelde en onpartijdige, die beide uitspraken aan de wet en het regt kunnen toetsen. — Ik beoog echter nog een ander doel door deze plaatsing, en d. i. opdat zoo doende ook de Regering kennis bekome van deze uitspraken, waarvan, even als van *zoo vele andere zaken en gebeurtenissen*, zij anders welligt onkundig zoude blijven, terwijl dezelven haar gewis niet onverschillig kunnen zijn.

Dat die kennis leiden moge tot maatregelen ter *voorkoming* van heillooze gevolgen voor deze Kolonie, opdat men later niet de put behoeve te dempen, wanneer het kalf verdronken zal zijn!

H. F. WESENHAGEN,
Procureur.

Paramaribo, *den* 8 *Augustus* 1857.

„Heden morgen ten *acht* ure, is weder bij „het Collegie van Kleine Zaken, een Vonnis „uitgesproken, waarbij op nieuw het gevoelen „werde toegedaan, dat slaven tegen hunne mees„ters niet onder eede als getuigen mogen wor„den gehoord, welk vonnis, ik U later ter „plaatsing zal toezenden, daar de tijd hiertoe „voor Uw blad van morgen, zeker te kort is.

H. F. W."

HET COLLEGIE VAN KLEINE ZAKEN,

Gezien de dagvaarding van den Deurwaarder Abraham Fernandes Jr. dd. 25 Julij 1857, waarbij de beklaagde, ter requisitie van den Procureur Generaal voor dit Collegie is geroepen, ten einde aldaar te regt te staan, ter zake, enz.

Gehoord, ter teregtzitting van heden den

GEVAARLIJKE ONTMOETING VAN TODTLEBEN.

De *Dublin Magazine* deelt de volgende dramatische anecdote mede, waarvan de generaal Todtleben, de roemrijke verdiger van Sebastopol, de held is. Ziehier een beknopt verhaal van die gebeurtenis:

De generaal begaf zich van Warschau naar Petersburg in een open rijtuig, vergezeld door een enkelen bediende. In eene provincie van Lijfland, op twaalf of vijftien mijlen afstand van de stad, waar hij wilde overnachten, werd hij door een zwaar onweder overvallen. Druipnat en den nacht ziende naderen, terwijl de hemel gedurig donkerder werd, trad hij eene kleine afgelegene herberg binnen, met het voornemen, om, bij het aanbreken van den volgenden morgen weder weg te gaan. Men bediende hem spoedig en geleidde hem naar het beste vertrek. Terwijl men zijn avondmaal en zijn bed gereed maakte, ging hij naar de gemeenschappelijke kamer en begon met den waard, een uit de krijgsdienst ontslagen soldaat, en met de waardin, eene jonge Lijflandsche vrouw, die op het punt stond moeder te worden, te spreken. De veldheer zeide tegen deze laatste eenige aardigheden en bood aan, om de peetoom ván haar kind te zijn. Gedurende dit gesprek liep een jong dienstmeisje heen en weder. Zij stond sommige oogenblikken stil voor den reiziger, werd bleek en bloosde keer op keer. Twee malen naderde zij hem bevende en met een geheimzinnig uiterlijk, als om hem iets te zeggen, maar de oogen van hare meesteres ontmoetende, durfde zij niet naar hem toegaan. Eindelijk ging zij hem strijkelings voorbij en trok hem bij zijn kleed. De generaal hief de oogen op en zag, dat het meisje hem een teeken gaf. Hij verwijderde zich onder voorwendsel, dat hij de avondlucht wilde gaan inademen. De dienstmaagd wachtte hem in den gang; wees hem met den vinger den weg naar de plaats, als om hem uit te noodigen zich daarheen te begeven en volgde hem er schielijk. Neem u toch, in 's Hemels naam in acht, Mijnheer, zeide zij! gij zijt niet bij lieden, die zoo eerlijk zijn als gij wel denkt. Zij weten, dat gij geld bij u hebt. Zij zullen u dezen nacht bestelen, misschien wel vermoorden, want zoo even hebben zij reeds versterking doen halen. De generaal dacht er over na. Bemint uw meester zijne vrouw, zeide hij tot het meisje. Hij zou zich voor haar laten dooden. Goed zoo! dat is alles wat ik noodig heb te weten, ik bedank u en ik zal u beloonen. De generaal trad het huis wederom binnen en gebruikte kalm het avondmaal. Na den maaltijd toen hij zich naar zijne slaapkamer wilde begeven, maakte de waard zich gereed, om voor hem uit te gaan, terwijl hij een kandelaar in de hand nam. De reiziger hield hem bij den arm vast en zich lagchende tot de waardin wendende, zeide hij: Mejufvrouw ik zou u veel verpligt zijn als gij deze kleine dienst wildet verrigten, want ik ben bijgeloovig. De waard'n vond den voorslag zeer onwelvoegelijk; maar zonder haar den tijd tot nadenken te laten, gaf de generaal haar de kaars in de hand en haren arm nemende ging hij op een schertsenden toon voort: Gij kunt deze kleine gunst niet weigeren aan den peetoom van uw kind. De waard volgde; zij traden de kamer binnen. Terwijl de bevallige waardin de kaars op eene tafel bij het venster ging nederzetten, greep Todtleben eene karabijn met dubbelen loop, welke hij bij zijne aankomst aan den muur had opgehangen en zich tusschen den waard en zijne vrouw plaatsende, zeide hij tegen de laatste: Mejufvrouw wij gaan zoo spoedig nog niet scheiden, gij zult den nacht doorbrengen aan deze tafel gezeten. Stel u gerust, uwe eer zal geen gevaar loopen, ik zweer het u: maar de minste poging van aanval op mijn persoon, een arm tegen mij opgeheven, een enkel dubbelzinnig sein, de nadering van eenen hond, of gedruisch aan mijne kamerdeur, zal genoeg zijn, om op u de zes kogels af te schieten, die dit wapen bevat. Geene aanmerking, mijnheer de waard; ga geene hulp inroepen. Ik kan onder het aantal bezwijken, maar uwe vrouw en uw kind zouden, voor dat dit gebeurde, door mijne hand sterven, dat zweer ik u. Er bestaat geene menschelijke kracht, die mij belet, om haar de hersenpan te verbrijzelen, zoodra men mogt komen om mij aan te vallen. Ik heb nog bij mij twee goede pistolen, die hun doel nimmer missen. Vertrek, goeden nacht, doe mijne paarden van het noodige voorzien en zorg er voor, dat mijn rijtuig morgen ochtend gereed zij! De schurken worden lafaards, wanneer zij met onverschrokkene menschen te doen hebben. De waard sloop weg en de waardin ging zitten. Zij bragten den nacht door in dezen vreemden toestand. De generaal las en schreef beurtelings, met de karabijn bij zich, gereed om los te branden. Als iemand zich in huis bewoog beefde de arme vrouw aan al hare leden. Genade! genade! riep zij dan uit; men zal u niets doen, gij ziet wel, mijnheer, dat men niet komt. Inderdaad niemand naderde de kamer. Bij het aanbreken van den dag, riep de knecht van den generaal, om zich te doen herkennen, midden op den trap. Hij bragt het ontbijt boven en de rekening der vertering. De generaal schonk een kop koffij aan de waardin in, en, na gezien te hebben, dat zij dronk, ledigde ook hij met gerustheid het kopje. Hij bedankte haar vervolgens voor haar goed gezelschap, verzocht haar op gebiedenden toon, om hem tot aan zijn rijtuig te geleiden, en voerde haar met veel beleefdheid tot beneden aan den trap, gelijk hij met eene hofdame zoude gedaan hebben. Aan de buitendeur gekomen, gaf hij den wensch te kennen, dat men het jonge meisje bij hem zoude brengen. Mijn kind, zeide hij, terwijl hij haar eene beurs aanbood, als gij hier wilt blijven, ziehier iets voor uw bruidschat, doch indien gij er de voorkeur aan geeft, om met mij mede te gaan, dan zal ik voor u een echtgenoot zoeken. Zonder te aarzelen, stapte het meisje haastig in het rijtuig, dat alstoen oogenblikkelijk vertrok. De generaal vernam van zijne reisgenoote, dat er des nachts drie stevige kerels waren gekomen, om te beraadslagen wat zij doen zouden, maar dat de hospes hen terug gezonden had. Eenigen tijd te voren waren twee reizigers in deze herberg verdwenen. De generaal verwittigde er de overheden van, zoodra hij in de naastbij gelegene stad kwam. Men zond soldaten naar de plaats, die echter den waard, noch de waardin konden of wilden vinden. Volgens zijne belofte, beloonde de generaal, van zijne reis terug komende, de jonge dienstmaagd en gaf haar een man en een bruidschat. (A. H.)

28 Julij 1857, het requisitoir van den Procureur Generaal Mr. J. W. GEFKEN, dat de ten deze geroepen getuigen, tegen de beklaagde onder eede zullen worden gehoord;

Gehoord hetgene door den gemagtigde van de beklaagde tegen de beëediging is ingebragt; en gehoord partijen voor re- en dupliek;

Overwegende, dat wat er ook zijn moge van het heillooze der gevolgen, te duchten uit het toelaten van slaven als getuigen onder eede in den nog bestaanden toestand dezer Kolonie; of van hetgene daartegen over de geest des tijds wordt; een en ander, tot de beoordeeling van de wetgevende magt behoorende, buiten aanmerking moet blijven bij den Regter, die uitsluitend tot de vraag zich te bepalen heeft: wat regtens is?

Overwegende dat omtrent het te beslissen punt voor zooveel slaven betreft, in de voor deze Kolonie bestaande verordeningen niets voorkomt, en evenmin in het Oud Hollandsch regt, in deze Kolonie nog van kracht;

Overwegende dat volgens het, zoowel ten aanzien van slaven als in het algemeen, hier subsidiair geldende Romeinsche regt, ofschoon er in den titel der Pandecten *de quæstionibus*; en in dien van den Codex *de testibus*, meermalen wordt gesproken van het toelaten van slaven als getuigen in strafzaken; evenwel slaven niet dan zeldzaam als getuigen werden toegelaten;

dat toch de zevende wet van den titel der Pandecten *de testibus*, uitdrukkelijk zegt, dat de antwoorden eens slaafs dan eerst geloofd worden, wanneer er geen ander middel bestaat om tot de kennis der waarheid te komen; terwijl volgens § 1 der eerste wet tit: *de quæstionibus*, tot pijniging, — zonder welke bij de Romeinen, naar den regel quod servo non credatur nisi torto, geen slaaf geloofd werd, — dan eerst mogt overgegaan worden: wanneer de beschuldigde verdacht was en dat andere gronden zoodanig tot bewijs naderden, dat niet dan de confessie der slaven geacht werd te ontbreken;

en welke beginselen omtrent de toelating van slaven als getuigen, versterkt worden door de elfde wet van den Codex *de testibus*, en de latere wetten, namelijk de negentigste novelle van Keizer JUSTINIANUS en de negen en veertigste van Keizer LEO;

Overwegende dat volgens het Romeinsche regt dus het weeren van slaven als getuigen *regel*, het toelaten van hen als zoodanig, *uitzondering* was;

Overwegende dat bovendien, met betrekking tot de als getuige geroepen slavin *Sanna*, ten aanzien van het hooren van slaven in het bijzonder tegen hunnen *dominus*, nog meer in aanmerking komt;

dat terwijl de lex 53 D *de judiciis* zegt, dat er slechts weinige gevallen zijn, waarin het slaven vergund is tegen hunne meesters op te treden; en aldaar en op eenige andere plaatsen, die enkele doch gewigtige gevallen genoemd worden; als algemeene regel echter, volgens de lex 8 van den Codex *de testibus*, de slaaf noch voor, noch tegen zijnen meester mag worden gehoord; volgens § 16 van de eerste wet en § 1 van de negende wet D, *de quæstionibus*, geene *indicien* van slaven tegen hunne meesters mogen worden aangenomen; zelfs volgens § 6 van de achttiende wet ff *de quæstionibus* de slaaf tegen den meester aan wien hij eenigen tijd toebehoord heeft en die hem heeft verkocht, niet gehoord mag worden; ja, ook volgens andere wetten, een *vrij gegevene* tot getuigenis tegen den beschuldigde die hem de vrijheid gegeven heeft, diens kinderen, ouders of echtgenooten niet gehouden is;

Overwegende dat na de verklaring van het Openbaar Ministerie, dat het aanneemt dat de beklaagde met haren echtgenoot in gemeenschap van goederen gehuwd is, en de als getuige geroepen slavin *Sanna* alzoo ook haar beklaagde toebehoort; ten deze niet behoeft onderzocht te worden, of het woord *dominus* in de aangehaalde wetten voorkomende, strikt als *eigenaar* behoort te worden opgevat; dan wel of ook meerderen en wie, bij opvatting in uitgebreider zin, onder onze instellingen en in overeenstemming met zoo vele der koloniale wetten, als *meesters* moeten beschouwd worden;

Overwegende echter dat in deze Kolonie omtrent de getuigenis van slaven algemeen, sedert vele jaren is aangenomen, in afwijking van de beginselen van het Romeinsche regt, om slaven in strafzaken als getuigen te *hooren* tot zoodanige einden als waartoe dit regtens strekken kan, edoch *onbeëedigd*;

dat oudtijds ook van *vrijlieden* tot het heidendom behoorende, geen eed werd afgenomen; tot dat bij resolutie van den 13 September 1798 van het Hof van Politie en Criminele Justitie, destijds met wetgevende magt bekleed, een eedsformulier werd vastgesteld *voor gemanumitteerden en andere vrije lieden onder de coulourlingen, die aan geene der Kerkgenootschappen van de bekende Godsdienstige stelsels zijn toegedaan of tot dezelve behooren, maar nog zijn levende in het zoogenaamde heidendom*; zonder dat er eenig blijk voorhanden is, dat immer iets bepaald is omtrent den eed van slaven;

dat wel is waar in den laatsten tijd in eenige zaken slaven als getuigen zijn beëedigd, bij dit Collegie echter niet tegen hunne meesters, en ook niet wanneer zij zelven de klagers waren;

dat het niet opgaat uit de beëediging in die enkele zaken in den jongsten tijd, af te leiden dat het voortdurend in gelijke en in alle gevallen moet plaats hebben; daar toch de vraag niet zijn kan, wat in die zaken geschied is, maar wat behoort te geschieden;

dat het *hooren* van slaven als getuigen sedert *zeer geruimentijd*, moet geacht worden kracht van Costumier regt te hebben verkregen; doch dit niet kan gezegd worden van hunne *beëediging*, welke in enkele zaken *in den jongsten tijd* heeft plaats gehad, en in welke zaken trouwens de beklaagden zich niet, gelijk thans, tegen de beëediging hebben verzet;

Overwegende dat de slaven in deze Kolonie, hoe aanmerkelijk hun toestand ook verbeterd zij, nogtans bij de wet nog steeds als zaken en niet als personen worden beschouwd, gelijk ten overvloede blijkt uit de opgave van den Gouverneur dezer Kolonie van den 3n. October 1854, voorkomende in het eerste rapport van de Staats-Commissie tot de Emancipatie van den 16 Augustus 1855, blz: 262;

dat aan hunnen regtstoestand sedert geene verandering is toegebragt en de Regter dus ten aanzien van het ten deze behandelde onderwerp, niet verder vermag te gaan, dan het costumier regt de afwijking van het Romeinsch regt gedoogt;

dat het argument, dat zonder beëediging van slaven als getuigen, de wet tot beteugeling van hunne mishandeling dikwerf zonder toepassing zou moeten blijven, niet leiden kan tot hunne toelating tot den eed door den Regter; terwijl het bij uitsluiting tot de bevoegdheid des Wetgevers behoort, om, bij beaming van het gewigt van dit argument, met ter zijde stelling van andere daartegen in aanmerking komende, dien overeenkomstig verordeningen uit te vaardigen;

dat ook niet aangenomen kan worden, dat de beëediging van slaven als getuigen, den beschuldigde niet schaden zou, omdat de Regter, ook na beëediging, zonder overtuiging van schuld, geene veroordeeling zou behoeven of vermogen uit te spreken; en overigens toch, — buiten en behalve dat hier geene sprake is van het jus constituendum, waarbij deze beschouwing in aanmerking zou kunnen komen, — het groote vertrouwen bij de wet in den Regter gesteld, er niet toe leiden mag de eedsaflegging als van gering belang te doen beschouwen; terwijl het noodwendig ook tot krenking van den eerbied voor eed en *Godsdienst* moet strekken, wanneer niettegenstaande de eedsaflegging, — vermits deze helaas! van vele der slaven, even als van zoovele anderen uit den minbeschaafden stand, zelfs van die onder hen, welke tot *belijdenis van de Christelijke leer* zijn toegelaten, niet dan weinig vertrouwen kan inboezemen, — door gemis van overtuiging, veelvuldige vrijspraken moeten volgen;

Overwegende dat op de aangevoerde gronden de ten deze geroepen vier slavinnen als getuigen niet kunnen beëedigd worden, maar dat zij onbeëedigd behooren te worden gehoord;

Wijst af het requisitoir van den Procureur Generaal voor zooveel betreft de beëediging.

Aldus gedaan te Paramaribo den 28 Julij 1857. en gepronuntieerd den 4n. Augustus daaraanvolgende,

Het Kanaal van *Saramacca.*

In het laatst der vorige eeuw, is het Kanaal van *Saramacca* door den Gouverneur FRIDERICI aangelegd, waar ruim vijf jaren over gewerkt is geworden, terwijl in de Kolonie in dien tijd 80 duizend slaven aanwezig waren, en er jaarlijks p. m. 4 à 5 duizend nieuwe werden aangevoerd. Deze vaart wordt thans onbruikbaar, en met toestemming van het Ministerie der Kolonien, heeft het Gouvernement voor 2 jaren lang 5 pCt. opcenten der loopende belastingen tot verbetering derzelve gedestineerd. Het goedkoopste en eenvoudigste middel daartoe ware zeker de aankoop van een paar Moddermolens om de oude vaart op hare behoorlijke diepte te behouden, hetgeen ook voldoende is voor den tegenwoordigen staat der Kolonie. Maar nu bestaat het plan om de oude vaart geheel te verlaten en een nieuw kanaal van Post *Poelepantje* direct door naar de *Santo kreek* te delven, ruim 700 kettingen lang; ik betwijfel, dat dit werk door die daarvoor bepaalde geldmiddelen ooit zal kunnen voltooid worden, daar het aan arbeiders daarvoor ontbreken zal. Naar de berekening van ervaren planters wordt voor het delven van een ketting gerekend naar de vereischte diepte 718 delvers, t. w. 150 hoofden per dag gedurende ongeveer 5 dagen.

De vrijlieden zijn voor het hoogste loon niet te bewegen, om aan den schop op plant. te arbeiden; Boschnegers en Indianen, krijgt men nog veel minder daartoe dus vrees ik ook dat zij zich voor de werkzaamheden aan het kanaal niet zullen verhuren. De houtgrond Negers delven ook niet; wat blijft er dan anders over dan den Landbouw zijne delvers te ontnemen voor deze nieuwe geprojecteerde vaart? Het hoogste getal bekwame delvers, op alle plantages in de Kolonie, zal het getal van 2 duizend niet overtreffen, en het delven van dit geprojecteerde kanaal zal in den droogen tijd (wanneer hier alleen goed gedelven worden kan) verscheidene jaren achtereen een groot getal delvers kosten. Wat blijft dan voor den Landbouw de eenigste bron van bestaan dezer Kolonie, over? De ambtenaren dewelke bij deze nieuwe onderneming geëmploijeerd zijn, haasten zich juist niet erg met het werk, om dezelve te bespoedigen, daar sedert den 10 Maart ll. reeds 38 kommando slaven der *Saramacca* en *Para* Divisien, bezig zijn om voor het werkvolk dat later aan het kanaal werken zal, kampjes en huisjes op te zetten, en tot heden toe nog geen daarvan voltooid is. Van harte wensch ik dat deze onderneming een beter einde vinde, dan het geprojecteerde kanaal van den Gouv. RADERS, anders wordt de zoo vruchtbare *Saramacca* Divisie, van de hoofdstad geheel afgesloten.

3 *Augustus* 1857.

C. A. WOIS.

De buitengewone hooge prijzen welke in den jongsten tijd voor de producten dezer Kolonie in het algemeen verkregen zijn, hebben gewis den eigenaren en beheerders van effecten belangrijke voordeelen verzekerd, zoo zelfs dat naar ons inzien hun gewoon inkomen ruim verdubbeld is geworden. Inmiddels blijven de ondergeschikten als vroeger hun gewoon karig loon genieten en ondervindt noch directeur, blankofficier of planters-klerk eenigermate de gevolgen der welvaart, welke zij helpen verspreiden. Zoude het bij deze omstandigheden geene menschlievende daad zijn, wanneer hunne meerderen zich ook hunner gedachten en hen al ware het tijdelijk eene tegemoetkoming schonken, zoo tot aanmoediging om vol ijver hunnen pligt te betrachten en de hun toevertrouwde belangen te behartigen als om hen in den voorspoed te doen deelen, die zij allengskens rondom zich aanschouwen? Wij hopen, ja wenschen het.

SPECTATOR.

EENE ZAAK VOOR DE FACULTEIT.

BUITENGEWONE DWALING.

Wij vestigen de aandacht van alle vasthoudende geneesheeren van de oude Sangrado school op eene buitengewone en wereld doordringende misleiding, die voor omtrent twintig jaren voortgang maakte. Het schijnt dat de menschen, nadat zij eeuwen lang met trekpleisters belegd, ader gelaten, geschuurd, gecalomelliseerd, geopiumniseerd en op verscheidene andere wijzen kunstmatig mishandeld zijn geworden, tot het besluit zijn gekomen, dat deze strenge geneeswijze niet leidt tot gezondheid, geluk en lang leven. — Dit is nog niet alles. Zij hechten hardnekkiglijk aan twee middelen, bekend als de Pillen en Zalf van Hollowaij, in stede van aan twee duizend. Voort uiten zij algemeen het geloof, innerlijk en bij geschrift, in alle talen en in alle deelen der aarde, dat deze geneesmiddelen werkelijk tot de verborgenste schuilplaatsen der ziekte in het menschelijk gestel reiken en dezelve met geweld uitdrijven. De oorzaak van deze vrees inboezemende dwaalleer schijnt te zijn, dat de tien duizenden, die dezelve belijden, wezenlijk door de voormelde Pillen en Zalf genezen zijn geworden en verkeerdelijk voortgaan geloof te hechten aan hunne eigene zinnen en gewaarwordingen in tegenstelling van de leer en voorschriften der scholen.

Menschen, die jaren lang aan slechte spijsverteering leden, eensklaps het krachtige gebruik van hun verteeringsvermogen herkregen hebbende en gezond en sterk geworden door het gebruik der Pillen van Hollowaij, hebben de stoutheid hunne genezing toeteschrijven aan de werking derzelven, en hunnen dank op de uitbundigste wijze aan professor Hollowaij uitdrukken.

Behalve dien is eene menigte andere menschen, die spoedig door het gebruik van de Zalf van Hollowaij van kropgezwel, kanker en verscheidene andere huidziekten bevrijd zijn geworden, van het gevoelen doordrongen, dat dezelve een onschatbaar middel is voor uitwendige ziekten. Bewijzen zijn onnoodig. Vruchteloos verklaart de „Oude Fogijist" van het beroep, dat dit niet wezen kan. De herstellenden antwoorden norsch dat eene daadzaak, niet ontkend kan worden. De strijd is ongelijk. Het is eene zamenheuling van de geheele wereld. Wij nemên geene partij uit vooringenomenheid; maar onze grondbeginselen dwingen ons, om ons aan de meerderheid aan te sluiten, die volgens alle republikeinsche leerstellingen *gelijk moet hebben*. Wij moeten om deze reden de geneesmiddelen aannemen, die, volgens de beste inlichting, die wij kunnen inwinnen, geleid hebben tot *„het grootste nut van het grootste getal."* (*New Haven Democrat.*)

Napoleon was van de zucht bezeten, om in geen vak van menschelijke kennis voor een vreemdeling door te gaan. Op zijne reis behaagde het hem te Amiens aan alle afgevaardigden der stedelijke regering alsmede der geleerde genootschappen der stad, audientie te verleenen. Eerst verschenen de sprekers van het genootschap van nationale nijverheid, en daarna de afgevaardigden van de Akademie der fraaije letteren. Napoleon gaf er zijne verwondering over te kennen, van twee geleerde genootschappen te zien in eene stad, die toch, zoo als hij zich geliefde uit te drukken, nooit een wetenschappelijk genie in haren schoot voortgebragt had. Sire, merkte een van de leden der deputatie aan, Amiens heeft de eer van de geboorteplaats te zijn van Gresset en van du Canges. Na verloop van een uur verschenen de afgevaardigden der Akademie. Het strekt mij tot genoegen, zeide de keizer, toen deze met hunne gelukwenschings rede ten einde waren, de vertegenwoordigers der Akademie van Amiens bij mij te zien. Amiens is eene voor de vrienden der wetenschappen zeer schatbare stad; zij is de geboorteplaats van eenen du Canges en Gresset. Toen verwonderde zich iedereen over de ongemeene geleerdheid des keizers, behalve een eenigen geleerde, die tot de beide deputatien had behoord. En zoo gaat het nog dikwijls met de koningen en prinsen!

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 3n. dezer, de Nederl. schoener *Transit*, kapt. A. Neuman, van Guraçao.

Den 6den, de Nd. Am. brik *Martha Worthington*, kapt. . Center, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het schip *Janna Adriana*, kapt. Franken, lading: 362 vaten Suiker 504,409 pond, 7 vaten en 1 baal heele Koffij 4,015 pond, 53 balen Kakao 7,335 pond, 3 vaten Arrowroot 432 pond, 2 vaten Melassie 146 gallons, 793 pond oud Koper en 275 pond oud Lood, 7 kisten en kistjes levende Planten en Naturalien en 1 vat gezouten Lemmetjes.

Den 5den, het schip *Herwijnen*, kapt. J. Warsen, lading: 203 v. ordinair en 35 kalkvaten Suiker 319,817 pond en 54 puncheons Rum 6,480 gallons. Beide naar Amsterdam.

UITGEZEILD.

Den 5den, Z. M. schoener *Adder*, naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Rijnbrand*, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Hermanus Izaak*, kapt. Braunstahl: adres bij J. H. Zaal.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het schip *Janna Adriana*: Mevrouw de wed. de Niefeld geb. Lyon en de minderjarigen de Jongh en Rojer.

Met het schip *Herwijnen*: de Heer J. W. Bechtold.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Door- en ten huize van den Vendumeester A. Salomons.

Dingsdag, den 4n. Augustus 1857.

Het Etablissement *Clevia*, gelegen aan de rivier *Suriname*, tusschen de Plant. *Susanna's-daal* en *Belwaarde*. — *f* 1,500. — J. Lyon voor Plant. *Susanna'sdaal*.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 1n. tot den 8n. Augustus 1857, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 1sten, Antoinette, dochter van Victor Hendrik de Jezea en van wijlen Bernardina Issenne, 8 jaren.

Idem, Mozes Haim Jessurun, 51 jaren.

Idem, Antoinette van Montenor, 75 jaren.

Den 2den, Antoinette Gotschin, 60 jaren.

Idem, Felix Reneaud Benescia, 68 jaren.

Den 4den, Antje Johanna Bunne, 9 jaren.

Den 5den, Selli Lionarons, 78 jaren.

Den 6den, Samuel Isak Roodvos, 35 jaren.

Idem, Paulina Albertina Elisabeth, dochter van Isidor Hecht en van Frederika Carolina van den Bergh, 2 jaren en 8 maanden.

Levenloos Geboren.

Den 1n. Augustus, een kind van het Mannelijk geslacht van Antoinette Maria Anna Jeannette Dal.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 31 Julij 1857.

Van de slavin *Francina*, geboren in 1810, dochter van *Lena*, toebehoorende voor den vrijdom aan A. Vanier nom. ux.

Van de slavin *Catharina*, geboren in 1803, dochter van *Hendrika*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. A. Samuel.

Den 7den Augustus.

Van de slaven *Frans*, geboren in 1809, en *Daniel*, geboren in 1824, beide kinderen van *Olasina*, bekend staande onder straatvoogdij van T. P. Kaersenhout (nu wijlen).

Van den slaaf *Agasius*, geboren in 1801, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan den houtgrond *Onverwacht*, divisie *Para*.

Van de slavin *Cornelia*, geboren in 1792, dochter van *Betje*, toebehoorende voor den vrijdom aan D. Alberga.

Van het slavenkind *Mietje*, geboren in 1852, dochter van *Clarijntje*, toebehoorende aan W. Benjamins n. ux.

Van de slavin *Reinhardina*, geboren in 1831, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende voor den vrijdom aan A. de Randamie (nu boedel).

Van het slavenkind *Cato*, geboren in 1856, dochter van *Maria*, toebehoorende aan plantaadje *la Paix*, divisie *boven Cottica en Perica*.

Van het slavenkind *Willem*, geboren in 1855, zoon van *Petronella*, toebehoorende voor den vrijdom aan J. F. G. Bänffer.

Van de slavin *Elisabeth*, geboren in 1829, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan den houtgrond *Quapibo*, divisie *boven Commewijne*.

Van de slavenkinderen: *Adriaan Celenedaal*, geboren in 1849 en *Emelina Francis*, geboren in 1852, beide kinderen van *Anna*, toebehoorende aan S. Nieuwenhuijzen.

Van de slavin *Cato*, geboren in 1829, dochter van *Coba*, toebehoorende voor den vrijdom aan S. de Vries.

Manumissie.

Door het Koloniaal Gouvernement zijn den 20n. Julij 1857, *Brieven van Manumissie* verleend:

1. Aan de slavin Sophietje, geboren in 1821, wier moedersnaam onbekend is, en haar kind Guilietta, geboren in 1855, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan W. H. van Kruijne.

2. Aan de slavin Mietje, geboren in 1791, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan plantage *l'Inquietude*, divisie *Para*.

3. Aan de slavin Antje I., geboren in 1803, wier moedersnaam onbekend is, en haar kind Josephina, geboren in 1841, toebehoord hebbende aan plantage *Frederikslust*, divisie *beneden Cottica*.

4. Aan de slavin Lucij, geboren in 1831, wier moedersnaam onbekend is, en hare kinderen Edward, geboren in 1854, en Carolina, geboren in 1856, toebehoord hebbende aan plantage *Paradise*, in *Nickerie*.

5. Aan het slavenkind Samuel, geboren in 1852, zoon van Alida, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

6. Aan de slavin Flora, geboren in 1805, wier moedersnaam onbekend is, en haar kind Truij, geboren in 1823, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

7. Aan het slavenkind Hendrik, geboren in 1847, zoon van Première, toebehoord hebbende aan plantage *Morgenstond*, divisie *Para*.

8. Aan de slavin Francista, geboren in 1813, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan H. A. J. Cirkel.

9. Aan den slaaf Thomas, geboren in 1820, zoon van Hendrina, toebehoord hebbende aan plantage *Dijkveld*, divisie *Para*.

10. Aan de slavin Philida, geboren in 1808, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan N. Box nom. ux.

11. Aan den slaaf Prins, geboren in 1822, zoon van Coquette, toebehoord hebbende aan [illegible]

12. Aan de slavin Leentje, geboren in 1788, wier moedersnaam onbekend is, afkomstig van J. A. Muller Jr. en bekend staande op het Comptoir van het Commissariaat der Inlandsche Bevolking, onder het toezigt van H. van Meerten, als Curator a. h.

13. Aan de slavin Andromika, geboren in 1816, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan E. C. Lindo, en

14. Aan de slavin Nanette, geboren in 1806, wier moedersnaam onbekend is en haar kind Jazon, geboren in 1849, toebehoord hebbende aan J. E. Saeltzer (nu boedel.)

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren van:

1. *Catharina Sophietje Jonnas. Zaire Guilletta Jonnas.*
2. *Rosalina Mietje Awop.*
3. *Adolphina Antje Haas. Josephina Haas.*
4. *Lucij Elisabeth Paradis. Eduard Paradis. Carolina Paradis.*
5. *Emanuel Samuel Zord.*
6. *Johanna Flora Rak. Geertruida Rak.*
7. *Hendrik Friezen.*
8. *Francisca Cirkel.*
9. *Thomas IJkveld.*
10. *Maria Philida Fluur.*
11. *Willem Prins Spoel.*
12. *Frederica Leentje Cun.*
13. *Petronella Adroms.*
14. *Nanetta Zaelt. Jahannis Jason Zaelt.*

Pacht.

De navolgende personen hebben van het gouvernement verzocht, om erven en landerijen in pacht te bekomen, als:

1. J. C. Prins, het erf gelegen aan de *Keizerstraat*, La. D No. 41,
2. H. Becker, het erf gelegen aan de *Groote Dwarsstraat*, La. F No. 199.
3. C. J. Mulder en
4. H. S. Brink, elk een perceel land gelegen ten Oosten van de *Wanicastraat*.

Tijd van verzet *drie* weken, gerekend van den 31 Julij 1857.

T. J. Verschuur, eigenaar der Plantage *Elisabetshoop*, gelegen in de divisie *beneden Cottica*, heeft zich tot het Gouvernement gewend, met verzoek om den slaaf *La Rose*, geb. in 1822, zoon van *Isabella*, van den naam van voormeld effect te doen afschrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den 3 Augustus 1857.

Bij Gouvernements resolutie dd. 4 Augustus No. 1009, is, onder de nadere goedkeuring des Konings tot *2e. Luitenant* in de divisie *boven Suriname en Thorarica* benoemd, de oud 2e. Luitenant S. van Lierop.

Transport.

Den 1n. Augustus 1857. M. M. C. Boedelhof executrice in den boedel wijlen H. G. van Panhuijs aan M. Korfje, van het Huis en Erf aan de *Weidestraat*, N. W. La. D No. 87a. O. W. La. D No. 266.

Idem. De Exploictenr aan P. C. Vereul, van het Huis en Erf aan de *Watermolenstraat*, N. W. La. A No. 207, O. W. La. B. No. 16 | 15.

Paramaribo, den 3 Augustus 1857.

Den 5n. Augustus 1857. L. Schmidt qq. J. D. Horst aan J. Maij van het Huis en Erf in de 1e. buitenwijk (*Combé*) No. 117, O. W. La. A No. 85, 86, 87, 103 en 104.

Paramaribo, den 5 Augustus 1857.

Den 6den Augustus 1857. D. J. Sanches aan C. L. Hirschfeld voor de minderjarige Erven van wijlen H. F. Flu, van het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. D. No. 198, O. W. La. D No. 411.

Paramaribo, den 7 Augustus 1857.

Over *vier* weken, den juisten dag nader te bepalen, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het openbaar doen verkoopen:

1. Het Huis en Erf met de Achtergebouwen, staande en gelegen aan de *Gravestraat*, bekend onder N. W. La. A No. 42.
2. Het Huis en Erf met de Achtergebouwen, staande en gelegen aan de *Watermolenstraat*, bekend onder N. W. La. A No. 215, [illegible] beide aankomende den boedel P. A. J. Dubus, zich geschreven hebbende P. Dubus.

Paramaribo, den 3 Augustus 1857.

Op autorisatie van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, is aan A. Kappler qq. overgegeven, den boedel van Jacob Ruben.

Waarschuwing.

Het volgende luisterrijke voorbeeld door J. VAN AULORIUS gegeven strekke tot eene waarschuwing aan mijne medeburgers.

Woensdag den 5 dezer ontving ik het smartelijke berigt, dat ik in het door mij gevoerde proces met gemelde J. v. A. was gesuccombeerd en mij alzoo een verlies van 11 werkbare slaven was te beurt gevallen, met veroordeeling in de kosten wederzijds.— Dat dit verlies grievend is, ligt in den aard der zaak, omdat ik de voorzegde elf slaven, met mijn zweet en bloed, uit eigene middelen heb gekocht en voldaan, zooals de quitantien ten processe overgelegd aantoonen. Nu moet ik helaas! het slagtoffer mijner goedheid zijn, vermits het Geregtshof niet anders kon beregten, dan naar haar bewijs van eigendom en de overschrijving ter registratie op haren naam, hetgeen evenwel met geen ander oogmerk is geschied, dan de schuld voor eenen borgtogt ten laste van den persoon DANAVIA, te dekken en de in executieneming der elf slaven te voorkomen, welke borgtogt echter vijf maanden daarna, door mij als beschadigde borg is voldaan geworden.

In weerwil der omstandigheid dat mij de quitantie is ontvreemd geworden en in haar bezit gekomen, benevens der mutatie van overschrijving op haren naam, waarop haar regt is gefundeerd geworden, draag ik de overtuiging in mijn Christelijk geweten, uit mijne zuur verdiende fondsen den aankoop gedaan te hebben, want J. v. A. heeft niets bezeten en bezit ook niets, dit weet jeder regtgeaard mensch; en allen die mij kennen deelen met mij in deze smartelijke gebeurtenis. Diepe afkeuring zij het deel van J. v. A. en hare kinderen, die ik teederlijk verzorgd en opgevoed heb, en tot dank waarvoor ik op mijn gevorderden leeftijd aan den dam gezet wordt! Blind zijn zij want zij genieten als bezitters niets, terwijl hun gequalificeerde A. T...... de heerlijkste vruchten smaakt van den buit waarop zij geaast en dat zij verkregen hebben.

Meesterlijk heeft M.... N.... in deze zaak zijn rol vervuld, die belast was met het opmaken van het renversaal of tegenbewijs, dat de slaven mij toebehoorden, als zijnde deze persoon, de vroegere meester van J. v. A. en waarvoor het zegel groot *f* 30.— als nog aanwezig is, en in het proces overgelegd. Hij toch heeft haar den raad verschaft, om nimmer het renversaal te teekenen, en mij, hoezeer daarop aandringende, altijd gepaaid, met te verzekeren, dat door geen bezitter te worden van het renversaal, daardoor toch mij geene schade kon berokkend worden, en door in het geheim de quitantie te ontvreemden, is haar regt ontstaan, hetwelk mij in het ongeluk stort.

Met betuiging mijner verfoeijing voor de gepleegde handelingen van J. v. A. prijs ik de leedbetuiging mijner medeburgeren, en voed ik den wensch, dat gelijk het den Algoede behaagd heeft, mij Zijn Zegen te schenken, door handenarbeid de voornielde slaven te koopen en te voldoen, dit ook hun deel moge zijn; gelijk PILATUS gezegd heeft: wat geschreven staat is geschreven; alsmede:

Dat het bovenstaande heilzame uitwerkingen voor den vervolge hebben moge is mijn innige wensch!

Paramaribo, den 8 Augustus 1857.
(10691) C. P. LINES.

(10879) De bij vorige Couranten geannonceerde verkoop van de SUIKER-PLANTAGE **DE MAASSTROOM**, en de helft van de Plantage TIMOTIBO, is alsnu bepaald op **Woensdag den 14 October** te *Rotterdam* volgens veil-conditien ter inzage liggende ten kantore van den eerst ondergeteekende.

Paramaribo, den 7 Augustus 1857.

B. C. VAN DEN ENDE qq.
D. M. UHLENKAMP qq.

Kapt. A. H. BRAUNSTAHL gezagvoerder van het Nederl. schip *Hermanus Izaak*, vóór *primo* September aanstaande naar *Nederland* zullende verzeilen, beveelt de nog weinige ruimte in zijnen onderhebbenden bodem ter inlading van SUIKER, KATOEN en CACAO aan. — Adres bij

(10880) J. H. ZAAL.

Paramaribo, den 4 Augustus 1857.

De ondergeteekende recommandeert zich in de gunst van HH. Eigenaren en Administrateuren van Plantaadjen, als KOPERSLAGER, onder belofte eener *prompte* bediening.

Paramaribo, den 8 Augustus 1857.

E. C. F. LANGGUTH.

(10881)

F. C. MERSSO, waarschuwt een ieder om *niets* op hare rekening af te leveren, *noch* op daartoe te vertoonen rekwisiet, *noch* aan eenig persoon hoe ook genaamd; zullende anders *GEENE BETALING* er op volgen. (10882)

Paramaribo, den 8 Augustus 1857.

THOMAS GREEN

presenteert te koop:

Steenen, Kalk en Cement,
(van boord of aan den wal te leveren).
BRANDSTAVEN, Romeinsche CEMENT, IJzeren BANDEN voor Puncheons en Schuimvaten, BREEUWWERK, Harpuis, Patent OLIE, Gekookte en Raauwe Lijn dito, Gedraaide HENNIP, Amerikaansche en Russische TALK, SUIKERKALK in blikken doozen en in nieuwe puncheons, **ZAKKENDOEK, Platlood,** ***Huidpapier, Pik, Teer,*** **Houwers, Schoppen en Houweelen.**

VLEESCH, SPEK en andere gewone Amerikaansche Provisien,

(10883)

Bij

A. HEWITT

tegen ***KONTANT GELD*** **te bekomen:**

Bermudasche
AARDAPPELEN
à *f* 6 per halve muds mand

De kooper brenge zijn eigen mand mede. (10884)

L. SCHMIDT

heeft per de laatst gearriveerde schepen ontvangen:

BIJOUTERIEN,

Fijn *LAKEN*, Wit en Blaauw Osnab. Linnen, Linnen Katoen, *BOTER*, **GENEVER** in roode en groene kelders, *Rhijnwijn, Broodsuiker.*

Extra HAANTJES *BIER* in okshoofden en manden, etc., etc. (10885)

J. VAN GELDER

in de kolonie geretourneerd zijnde, biedt te koop aan, de navolgende GOEDEREN, aangebragt per *Anna*, Kapt. BOS, als:

Gewast-, Verlakt-, Zool-, Bazaan- en ander LEDER, Heeren, Dames en Kinder SCHOENEN en LAARZEN, ***BOTER, Broodsuiker,*** Princesse BIER in vaten, flesschen en kruiken, ROODEWIJN, JENEVER in groene en roode kelders.

Zwart en Blaauw *Laken*,
BROEKENSTOF, Keperen Draai Lampen, ***Glas- en Aardewerk,*** **HARMONICA'S, Kurken, Plant. Uitdeelingsgoederen, IJzerwaren, Parfumerien, Galanterien, Agrementen,** Visschers GAREN, LIJNEN en KURKEN, Wit- en Bruin Garen DRIL, **SIGAREN,** Bal- en Hoeden BOUQETTEN, ***VERFWAREN,*** **Snuisterijen, enz, enz.**

Wachtende per Kapt. STEENVELD, eene groote verscheidenheid van Heeren en Dames **MODEWAREN,** STUKGOEDEREN en veel meer andere

Goederen.

[10886]

Extra *Zuurkool* à 10 ct. 't pond.

te bekomen bij
A. A. SALOMONS.

(10887)

Per kapt. BOS ontvangen en te bekomen bij

L. G. MALMBERG:

Westphaalsche HAMMEN, BOTER, Z. M. en Leid. KAZEN, heele en halve kippen Stokvisch, gebeukte Lengvisch in pakjes, Rookspek in kwart tonnen, **Groene en Graauwe Erwten, Alkmaarder *GORT*,** Tafel- en Keuken Rozijnen, Pruimen en Pruimedanten in stoopen. — WASKAARSEN in pakjes van 6 en 12.

Roodewijn, VALKER *Bier* en extra Wijn-Azijn in oxhoofden, manden *dubb. Princ. Bier* van 24 kruiken en dito van 12 flesschen, *GENEVER* in groene kelders, heele en halve amen Patent Olie.

Blank Tuig, Verlakt **en *Schapen Leder*, gewast Lederen Mans Schoenen.**

Voorts: Beste kwaliteit 2 en 3 draads geklost VISSCHERSGAREN. — Extra **Havana SIGAREN** per kistje en bij het bosje, etc. etc.

(10888)

J. VAN BOMMEL

heeft per kapt. BOS ontvangen en biedt à contant te koop aan:

Puike BOTER in 14 ponds vaatjes, Zm. en Kom. KAZEN, Hammen, gebeukte Lengvisch in ½ pond pakjes, **dubbel gebeide JENEVER** in groene en roode kelders, *Roodewijn*, HAANTJES *Bier*, Broodsuiker, Aardewerk in soorten, Bier Kurken.

COMPOSITIE KAARSEN.

Fijn en ordinair Linnen, etc., etc. [10650]

(10649) Aangebragt per de laatst gearriveerde schepen en verkrijgbaar bij

G. OPPENHEIMER:

***BOTER*, Z. M. en Zw. *Kazen*, *HAM*,**
ROLPENS, WORST en SAUCIJSJES in vaatjes en flesschen, HARING in tobbetjes van 6 en 12 stuks, Idem in flesschen, VLEESCH in blikjes, GROENTEN in blikjes en kwart ankers, GEROOKTE ZALM, Ossenhaas en Saucijs de Bol; in blikjes, ANCHOVIS, AUGURKEN, OLIJVEN en GEMENGD ZUURGOED, **TAFELROZIJNEN en AMANDELEN, VIJGEN,** Gedroogde **ABRIKOZEN, KRENTEN, BANKET, BITTERKOEKJES en SUIKERGOED, Holl. KOEKEN in trommels,** Extra *roode Tafelwijn* per kist en douzijn, allerhande soorten fijne *Roodewijn*, als: *Champertine Bourgogne*, *Rhijn-* en *Moezel Wijn*, *Tintwijn*, fijne FOCKINCK *Liqueur* en *Maagbitter*, Genua OLIE in kisten, BRANDON'S WASKAARSEN, ***Kruidenierswaren,*** **Casterolie en Levertraan,** GENEVER; HAANTJES en VALKER BIER in vaten, manden en kisten, Aangemaakt- en Droog WITLOOD, ZINKWIT en droogte Verfwaren, LIJNOLIE in vaten en in pullen, **Glasruiten, BIJOUTERIEN en GALANTERIEN, *Zilverwaren*, PARFUMERIEN,** Wit, Blaauw en Bielefelds LINNEN, Gemaakte MANSKLEEDEREN voor verminderde prijzen, HANDSCHOENEN, DAMESKLEEDEN, Chemisetten en Geborduurde ZAKDOEKEN, PARAPLUIE'S, Porcelein en Glaswerk, extra Zwarte THEE in bussen van 1¼ en 6½ ℔, IJzeren POTTEN, Groote Zink Spijkers, PIJPEN in manden van 2 grossen en veel meer *GOEDEREN* alles tegen civiele prijzen

---

A. G. DE BOOM

heeft ontvangen per de *Triton*, kapt. P. DUINKER en biedt *à KONTANT* te koop aan:

Okshoofden Roodewijn
ook bij het douzijn, groene en roode kelders JENEVER, halve kelders COGNAC, groote vaatjes heerlijke *GRAS BOTER*, Stolksche en Leidsche KAZEN.

Patent OLIE in amen en pullen, groene Erwten, Capucijnders, Gort, *heerlijke* Hammen, vaatjes Saucies en Worst, buitengewoon groote potten *ROLPENS*, Okshoofden en manden *VALKER BIER* enz. enz.

Tevens is hij ruim voorzien van KRUIDENIERSWAREN, Specerijen, Cigaren, Rapolie, *KRAMERIJEN*, STOKVISCH, de welbekende *POMADE* en meer andere Goederen.

(10702)

A. H. VAN BORCHAREN & Co.
Boekhandelaren,

hebben per de laatste schepen ontvangen en bieden te koop aan:

Keurige *Prenteboekjes*, waaronder: **BEWEEGBARE,** Paarl d'Amour en ordinaire *Vouwbeenen*, **FIJNE SPEELKAARTEN, DAM- & SCHAAKBORDEN,** AGLAJA'S tot en met 31 Julij 1857; PAPETERIEN, Papier de Luxe, STALENPENNEN en dito HOUDERS, GELOOFSBELIJDENISSEN door J. G. LIEBNEER, MEIDINGER, AGRON, DICTIONNAIRES, PORTEFEUILLES, Porte Monnaie's. — Zijn steeds voorzien van Pro Patria, Vrijga, Schaduw Lijn Post, Teeken-, Olijphants- en Pak-PAPIER, ***Stereoscopen*, Pleete Sewing Birds** en meer andere

Goederen.

Paramaribo, den 31 Julij 1857.

(10701)

D. ALBERGA

heeft weder ontvangen per kapt. BOS:

Hooge Mans Schoenen, Dames en Meisjes *Laarsjes* en *Schoenen*, etc. etc.

[10700]

Bladen *TABAK*, *Reuzel*, *Kaarsen*, *Vleesch*, *Spek*, *S. f. BLOM*, PATENT & LAMP OLIE, Suffolk DRIL, *Platlood*, Pik, Teer, Breeuwwerk, *W. P. en P. P. PLANKEN* 1 en 1½ *dm.*, ***SUIKERKALK*, enz.**

Verkrijgbaar bij

(10699) **N. BOX & Co.**

(10698) Ontvangen per de laatst gearriveerde schepen en te bekomen bij

J. H. SWARTSMANN,

tegen KONTANTE BETALING:

***Versche Provisien*, differente Schoenen in soorten, DRANKEN, Blikwerken, *SIGAREN* in soorten,** TABAK en veel meer andere

Goederen.

DE

Pillen en Zalf

VAN

HOLLOWAY.

De Pillen van Hollowaij worden overal in de West-Indien beschouwd als het beste geneesmiddel voor zenuwziekte en geheele verzwakking, de gewone gevolgen van onze drukkende heete jaargetijden. Zij vernieuwen het zenuwgestel, versterken de spieren en geven veerkracht aan de maag. — Hare purgatieve werking is zonder pijn; en daar zij eene krachtige maagartsenij zijn, en tevens openende en zuiverende middelen, bevorderen zij de spijsverteering, verligten de ingewanden, en regelen te gelijker tijd de afzondering der vochten van het ligchaam. Dit kan van geen ander thans bestaand geneesmiddel gezegd worden.

Deze *Zalf en Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5. (10697)

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.